

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

77. Decisio S. R. R. coram R. P. D. Cerro. Romana hæreditatis de Gratianis.
Veneris 28. Maii 1649.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

DECISIO LXVII.

Sacre Rotæ Romanæ coram R. P. D. Cerro.

Romana hereditatis de Gratianis.

Veneris 28. Iunii 1649.

§. 1. **L**ælius de Gratiapis Francisci patris non reuocauit in dubium iudicium sententiæ Rotæ late ad fauorem ipsius Francisci, sed illius iustitia, & iterum repetebat, quod ille nunquam probauerit se esse filium Horatij. Quod tamen etiam hodie DD. receperunt, & pro confirmatione sententiæ responderunt, ea moti ratione, quia cum probatio filiationis respectu Progenitoris, vel sit impossibilis, vel difficillima, solæ præsumptiones, & coniecturæ admittuntur cum ista simul coæternæ in hac materia faciant plenam & concludentem probationem contra quoscumque, *per tuas, de probat. l. si vicinis, C. de nupt. Alex. cons. 1. 38. sub n. 9. vers. tamen illis non obstantibus, lib. 7. Nat. cons. 1. 235. n. 1. & seqq. Rot. dec. 4. 0. n. 13. & 1. p. 5. dec. 314. n. 19. vers. quoniam quoad qualitatem, & n. 20. p. 6. ac admissum fuit in Fasfen. bonorum 23. Ianuarij 1647. coram R. P. D. meo Corrado, §. quia licet, & firmatur in Bononiens. poliij 16. Martij 1648. coram R. P. D. meo Oribono, §. quod verò.*

2. Coniectura enim, & præsumptiones, quæ pro Francisco deducuntur in decisione emissa 7. Februarij 1642. coram R. P. D. meo Royas, efficaces omnino, & concludentes adhuc Dominis visa fuerunt.

3. Prima namque ex eo desumpta, quod ille in lucertis proditus anno 1613. ex Olympia de Mercadantibus sacro baptismatis fonte ablatus fuit tanquam filius eiusdem Horatij, & vti talis descriptus in libro Baptismali, vt ex partita exinde extracta, *Summario Francisci n. 2. vehemens ostendit argumentum filiationis, vt præter deductos in dicta decisione considerauit Rota in Romana filiationis 10. Junij 1612. sequitur, coram bon. mem. Pirouano in Romana de Ianellis 13. Nouemb. 1613. coram bon. mem. Vbaldo, & in Romana de Catalanis 27. Nouem. 1630. coram bon. mem. Merlino in reuent. dec. 409. n. 5. & 6. p. 5. Eoque magis cum ex dispositione secundi testis iuxta 8. Interrogatorum probetur in dicto actu personaliter interuenisse eundem Horatium Patrem, ipsiisque instituisse; vt Franciscus tanquam eius proprius filius baptizaretur *dist. Summario num. 3. quod proinde plurimum confert ad probationem filiationis, vt in inferioribus terminis tradit Surd. cons. 1. n. 45. vt dixit Rota in recent. dec. 199. n. 2. vers. Baptizatio part. 3. & in dicta Romana filiationis dist. §. Secundo subsequitur, circa finem, ac admittit in Romana de Bonellis 28. Nouem. 1614. coram bon. mem. Vbaldo §. 1. vers. nam coniectura.**

4. Secunda ex nominatione, tractatu, præstatione alimentorum, educatione, ac communi reputatione, & fama apud omnes, & signanter apud vicinos, quod Franciscus esset filius Horatij, & tanquam talis ab eo educaretur, alimentaretur, ac denominaretur, vt deponunt testes, *summario dicto n. 3. efficax pariter, & valida non solum contra Parentes, ita tractantes, & denominantes, sed etiam contra tertium, præsertim aliis concurrentibus deducta fuit per Rotam dec. 472. n. 8. vers. verum etiam 1. part. dicta dec. 409. num. 10. & plenius dicta dec. 490. num. 67. & 68. part. 5. & dicta dec. 314. num. 3. part. 6. rec. ac in dicta Romana filiationis, §. Tertio conuenitur.*

5. Tertia ex formæ similitudine probata per testes, *summario n. 4. licet vt plurimum fallax de se sola non reuelet, iuncta tamen cum aliis illas corroborat & adiuuatur, vt dixit Rot. dicta dec. 314. n. 10. p. 6. recent.*

6. Quarta deprompta ex aliis pluribus testibus concludentibus Olympiam ex statu meretricio transiisse tempore conceptionis, & natiuitatis Francisci ad illam eam domi ab eodem eoductæ, & sitæ è conspectu propriae habitacionis ad meliorem illius custodiam amore maritali retinebat, ibique alimenta, & alia necessaria dietim subministrabat sub spe illam ducendi in vxorem, prout tandem in articulo mortis eam duxit, *relem Summ. n. 9. & 10. Ex quo propterea necessaria reuelat iuris præsumptio, quod Franciscus verè sit filius Horatij illam pro concubina retinentis secundum gloss. Magistr. in cap. Michael. de fil. presby. quam sequitur Alex. cons. 1. 57. n. 2. vers. tamen non ita presumitur, lib. 5. alique relati in dicta dec. R. P. D. meo Royas §. quia elicitia idemque tenuit Rota dicta dec. 314. n. 1. p. 1. 6. ac admissum fuit in dicta Fasfen. Bonorum, §. n. 1. p. 1. Et licet nonnulli ex præfatis testibus patiuntur aliquas exceptiones personales, quia tamen agitur de re, in qua nõ est ita facile reperire testes omni exceptione maiores, & veritas aliter haberi non potest, ad eam probandam admittuntur testes etiam inhabiles ad testificandum, *ueniens il. 2. in fin. de testib. & præter adductos in dicta dec. §. nec obstant exceptiones in puncto fuit testimonium supra in allegata Romana filiationis coram bon. mem. Pirouano §. fin. & in d. dec. 314. n. 27. part. 6. recent.**

7. Quinta denique refulans ex proptis confessionibus eorumdem Lælij, & Octauij Patrum, tam extrajudicialibus, ex quo post mortem Horatij ipsi sollicitè affectauerunt Francisci curam, *Summar. n. 3. & passi fuerunt ipsum possidere hereditatem paternam, quæ alias ad eos spectasset: quàm judicialibus, agendo contra eundem Franciscum vti filium, & heredem Horatij, & contra ipsum obtinendo mandatum executionum pro debito hereditario illius, quod deinde exequi curarunt super quadam Domo pariter illius hereditaria, cuius pretium consequuti fuerunt, eodem Summ. n. 6. 7. & 8. tanquam omnibus aliis validior, & de se sola sufficiens illum constituit in quasi possessione filiationis contra ipsos Lælium, & Octauium Patres ita confidentes, & illum pro tali denominantes ad text. in l. cum precum, C. de liberal. caus. vt ad propositum tradunt Menoch. de presump. lib. 6. presump. 5. num. 23. Gratian. discept. forens. c. 65. n. 71. & c. 73. n. 3. ceterique adducti in dicta decisione §. Quarta, & quæ omnes, & præter ipsos faciunt, deducta per Alex. cons. 181. n. 8. lib. 7. Paris. cons. 10. n. 89. cum seg. lib. 2. Nat. cons. 59. n. 15. lib. 1. Petr. de fideicom. q. 1. n. 209.*

8. Nec releuat, quod huiusmodi confessiones factæ fuerint in alio iudicio ad alium finem, & effectum quodque fuerint reuocata, & non præiudicant in non dependentibus à voluntate consentientium.

9. Quia ultra alias responsiones datas in dicta dec. R. P. D. meo Royas confessio facta in dicto iudicio, & ad diuersum effectum, quando prout hic est administrata probat contra consentientem in quocumque alio iudicio, & ad quemcumque alium effectum, vt respondit Rota in Romana Fideicom. de Guidis 28. Iunii 1630. coram Eminentiissimo D. Cardin. Hieronymo Versipio in recent. dec. 338. n. 7. part. 6. Et cum confessiones, de quibus agitur, emanauerint circa actus filiationis proportionabiles, & proprios, ac circa statum personæ Francisci, sintque plures, & geminatae variari non potuerunt, *l. in genium cum ibi notat. ff. de stat. homin. Alexand. cons. 35. n. 13. lib. 7. cum aliis per Gratian. discept. forens. c. 869. n. 16. Minus reuocari in præiudicium iuris ipsi Francisco acquisiti, gloss. final. in d. cap. per tuas ibique Felin. n. 14. vers. quia sicut de probat. Surdus cons. 169. n. 9. Gratian. vbi supra, cap. 116. n. 5. cum concordantibus congestis in Aueniensi. Alimentorum 28. Ianuarij 1647. coram R. P. D. meo Corrado, §. nam tertio.*

affertio, versic. Nec deinde, & §. quoniam asseriones, pro ut nec reuocata fuerunt, & praesertim ab Octauio, de cuius hereditate agitur, immo ab utroque effectiua per iudicium crediti exactionem. Nec dicuntur emissa circa non dependentia a voluntate contententium, quia exinde non praetenditur, quod Franciscus efficiatur filius Horatii, sed deducuntur ad effectum probandi veritatem eius filiationis, quod omnino dependet a voluntate contententis, ipsique praedicit ut bene respondetur in altera decis. §. nec obstat quod confesio.

¶ 10. Caterum iterum DD. dixerunt non obstat de positione testimonium pro Laelio examinatorum. Tum quia detecti fuerunt non informati, inuersionibus deponunt, conuincuntur de mendacio, & non percutiunt tempus conceptionis, & natiuitatis Francisci; tum etiam quia in concursu cum illis aliis pro Francisco examinatis numero pluribus, melius informati, vel familia deponentibus, & concludentibus de loco, & tempore, non sunt attendendi, cum magis sit credendum praefatis testibus Francisci, tot meliores qualitates habentibus, ut singulas ponderando responsum fuit in dicta decisione §. minus obstat, quod probatio cum quatuor seqq. Ideoque praesertim iunctis supra ponderatis confessionibus, quae regulariter praevalet mille testibus in contrarium examinatis, per ea quae tradunt Aym. conf. 61. n. 3. vers. Confessio enim, Gabr. de testibus concl. 4. n. 45. bon. mem. Buratt. dec. 117. n. 8.

¶ 11. Firmata igitur filiatione Francisci per subsequens matrimonium inter dictos Horatium, & Olympiam, eius progenitores, contractum anno 1621. effectus fuit vere, & proprie legitimus §. primo Auth. quib. mod. nator. efficitur. l. al. in l. generaliter. §. cum autem, n. 9. C. de insti. & subinst. Rip. in l. si unquam, n. 86. C. de reuoc. donat. Hond. conf. 72. n. 26. lib. 2. Lup. de illegit. comment. 4. §. 3. n. 1. cum seqq. Mantica. de coniectur. lib. 11. tit. 1. sub n. 4. Gabr. de legitimat. concl. 1. n. 18. & seqq. alitque adducti in dicta decis. §. quod verò. Ac habilitas ad succedendum proinde ac si vique ab initio ex legitimo matrimonio progenitus fuisset, dum nulla causa impedimenti inter ipsos coniuges intercessit, Inemo qui, vers. Neque enim, C. de natur. lib. Hond. d. conf. 72. n. 27. lib. 2. Itaque proinde ipsi rite, & recte concessa fuerit immissio pro medietate hereditatis dicti Octauij Patris in concursu cum Laelio altero Patris, succedendo in stirpe iure representationis eiusdem Horatii Patris, & respectu germani fratris praefatorum Octauij, & Laelii iuxta claram dispositionem text. in §. si igitur, Auth. de hered. ab intest. ut probatur in eadem decis. Tota d. ssi. ultas.

¶ 12. Ad ea verò, quae longa serie in contrarium deducita fuerunt, vel plenissime satisfactum fuit, tam in praedicta decisione R. P. D. mei Royas, quam in aliis decisionibus contra Attuantem emanatis coram eodem 29. Maij 1643. & coram R. P. D. meo Melio 11. Decembris 1648. vel non indigent responsione.

¶ Et vtraque, &c.

DECISIO LXXVIII.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Melio.

Cusentina Canonicatus.

Sabbati 5. Iunij 1649.

§. 1. Iosepho de Feria Prouiso Apostolice de Canonice, seu Præbenda Metropolitanae Ecclesiae Cusentinae mandatum de manutenendo esse concedendum in illius possessione dixerunt Domini, qui ex publico instrumento celebrato sub die 26. Octobris

1642. aperte constat eum possessionem accepisse de dicto Canonice, quod quidem instrumentum possessionis probat quod omnes iuris effectus, & per consequens etiam sufficit ad effectum manutenendi, dum non demonstratur, quod tunc temporis alius possideret ex doctrina Bart. in l. Præd. ff. de acquir. possess. l. non idcirco, vbi Bald. C. de fid. instrum. quam indistincte Rota sequitur, ut millies dictum fuit, & signanter in dec. 203. n. 3. p. 1. diuers. dec. 92. n. 1. p. 1. recent. & fuit resolutum in Elnen. Camerae 21. Maij 1617. coram bon. mem. Buratto, nec non in Elnen. Saranen. beneficij Jun. 1625. coram Durano.

2. Non obstat, quod postea sub die 30. Ianuarij 1644. Ioannes Dominicus Iannocatus dicti Canonice possessionem acquisierit. Quia stante anteriori possessione Iosephi recentior praesumitur clandestina, & iniusta, & consequenter non manutenibilis ad text. in l. licet causae de prob. Bart. in l. 1. §. quod air, n. 1. & in l. si duo, sub n. 4. ff. vii possid. Seraph. dec. 1106. n. 2. Rota dec. 150. n. 5. part. 7. recent.

3. Et licet possessio dicti Ioannis Dominici iuxta praetendatur ex quo capta fuit in vim Gratiae Apostolicae certo modo obtenta, & vigore decreti Iudicis Executoris, quae propterea videtur dici non posse spoliatiua, iuxta gloss. in c. praesertim verb. in aliam in fin. 7. q. 1. cap. intra quatuor de maior. & obed. Gemin. conf. 112. Craueti, conf. 5. n. 8. cum aliis, quos congerunt Gabr. concl. 1. n. 123. de resti. spoliat. & Menoch. de recuper. poss. rem. 8. n. 3. Tamen quia Exequutor nulliter, & iniuste processit, nequaquam dici potest quod priuauerit Iosephum sua possessione, adeo ut ipse, non obstante dicti Io. Dominici immisione, sit manutenendus, ut per DD. in l. clam possidere, §. qui ad nudinas, ff. de acquir. possess. Rot. dec. 539. num. 5. part. 3. recent. & decis. 233. num. 20. dec. 366. num. 1. & seq. & decis. 417. num. 2. coram bon. mem. Coccino, Gregor. XV. dec. 9. num. 4.

4. Nullitas autem ex eo resultat, quia dum ex Exequutore Apostolico tradita fuit possessio d. Canonice ipsi Ioan. Dominico, citatus non fuit Ioseph, pro ut requirebatur, cum in illius possessione reperiretur, certum est enim nullam possessionis auocationem fieri posse, nisi possessore citato ad text. in l. fin. C. si per vim, vel alio modo, l. de vnoquoque, ff. de re iud. Roman. conf. 69. n. 12. Alex. conf. 5. num. 1. vers. non constat, lib. 2. & praesertim de Exequutore litetarum Apostolicarum, ut partes Iudicis assumere teneatur alio existente in possessione, declarat Felin. in c. fin. n. 24. & ibi communiter DD. de praesumpt. Rota in nou. dec. 30. de resc. & decis. 102. in prin. part. 1. diuers. Ita ut aliquid facere non possit, nisi parte citata, text. est satis clarus in l. de vnoquoque, ff. de iud. Rota in causa Tirason. elemosynariae 28. Ianuar. 1602. coram Card. Lancelloto Iuniore, Ripana benef. 12. Februarij 1599. coram Iusto, & in Mediolan. benef. 16. Nouembris 1611. coram Vbaldo, quod fortius procedit in hac facti contingencia, quia Exequutor fuit mixtus stante clausula in literis Apostolicis apposta, vocatis vocandis, quae facit semper executorem mixtum, & propterea tenebatur tanto magis partes Iudicis assumere, & citare Iosephum iam possidentem ad text. in c. licet Episc. & ibi gloss. v. de re non vocato, de prob. in 6. c. exhibita, de iud. Oldrad. conf. 22. n. 2. Calderin. conf. 4. de dilat. Felin. in c. fin. n. 23. & seq. de praesumpt. cum aliis relatis per Rot. dec. 538. n. 6. part. 5. recent. tom. 2.

5. Non sufficit quod Iannocarus praetendat dictum Iosephum fuisse citatum, quia hoc non probatur, praeterquam ex sola asseritione emanata in Iudicis sententia, & tamen Iudici non hoc asserenti, & quod adhibita fuerit causa cognitio, ac seruata fuerint solemnitates, quae solent, & debent obseruari, fides non est adhibenda, cum super his consici soleant separatae scripturae, ut bene ex-

